Korytnačka močiarna a jej miznúci raj

Korytnačka močiarna *(Emys orbicularis)* je jediný pôvodný druh korytnačky na Slovensku. Je klasifikovaná ako kriticky ohrozený druh a v malých počtoch obýva dve izolované oblasti nášho územia - Východoslovenskú nížinu a Podunajskú rovinu.
Korytnačka vyžaduje pre svoju existenciu stojaté alebo mierne tečúce vody s bahnitým dnom. Ideálnym biotopom sú bohato zarastené mŕtve ramená v blízkosti veľkých riek. Vo svojom prostredí potrebuje tiež otvorené piesočnaté plochy s nízkou vegetáciou na kladenie vajec.

Annak ellenére, hogy a mocsári teknős Szlovákia egyetlen teknősfaja, kritikusan veszélyeztetett fajnak minősül, és mára már csak két egymástól elszigetelt területen fordul elő – a Kelet-szlovákiai-alföldön és a Duna menti alföldön.
Elsősorban síkvidéken fordul elő; iszapos, vízinövényzettel benőtt, lassú folyású vizekben, vagy tavakban. Élőhelyének közelében nyílt, alacsony növényzettel benőtt, homokos területeket is igényel a fészekrakás számára.

Životný cyklus Életciklus

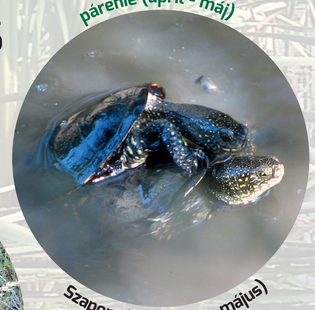

Fauna Carpatica
Nadácia EPH

Informačná tabuľa vznikla vďaka finančnej podpore Nadácie EPH. Výskumné a ochranárske aktivity boli zastrešené projektmi VEGA 2/0077/17 a VVGS-pf-2017-282. Ďalšie informácie získate na www.faunacarpatica.sk

A mocsári teknős és eltűnőben lévő birodalma

NPR Tajba je najvýznamnejšou reprodukčnou lokalitou na východe Slovenska pri obci Streda nad Bodrogom. Predstavuje ju mŕtve rameno Bodrogu, pozostatok v minulosti inak rozsiahleho močiarneho ekosystému Medzibodrožia.

A legjelentősebb reprodukcióra képes populáció Bodrogszerdahely község közelében, a Tajba Nemzeti Természeti Rezervátumban található. A Tajba a Bodrog folyó egyik holtága, amely mára már csak maradványa Bodrogköz múltbeli gazdag mocsári ökoszisztémájának.

Pancier korytnačiek je tvorený dvomi hlavnými časťami odborne nazývanými karapax a plastrón. Pohlavie je možne rozlíšiť na základe zakrivenia plastrónu, ktorý je u samcov zakrivený dovnútra (A.), zatiaľ čo u samíc je rovný alebo vypuklý (B.). Samce majú tiež širšiu bázu chvosta a tmavo-hnedú farbu očnej dúhovky, ktorá je u samíc žltého sfarbenia.

A teknősök páncélja két fő részből tevődik össze, tudományos néven ezek a karapax és a plastron. A hímek plastronja homorú, míg a nőstényeké lapos vagy domború. Továbbá a hímek szélesebb faroktővel rendelkeznek, szemük szivárványhártyája pedig sötétbarna. A nőstények szivárványhártyája sárga színű.

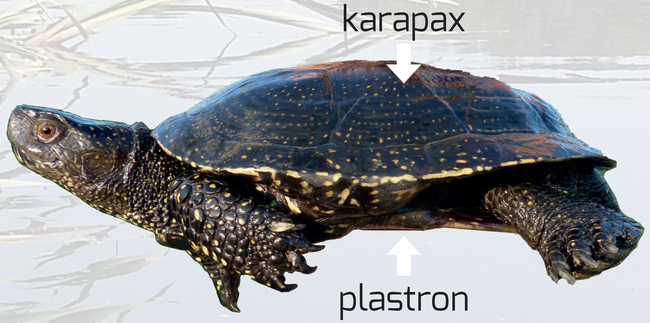

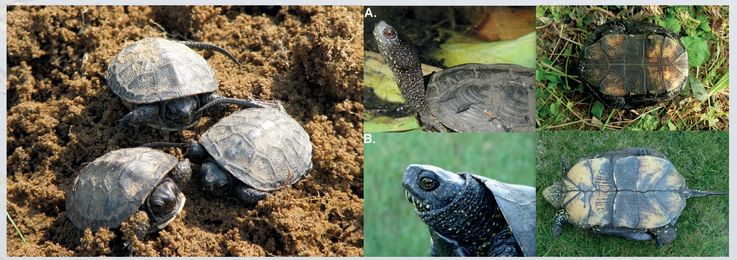

Ako môžeme pomôcť?

- ochranou biotopov (zabránenie vysušovaniu, zavážaniu a znečisťovaniu lokalít)
- zabráneniu ničenia znášok poľnohospodárskou činnosťou
- aktívnou účasťou na záchranných programoch (mapovanie výskytu, ochrana znášok)
- hlásenie nálezov dospelých korytnačiek a migrujúcich mláďat
- osvetovou činnosťou (v školách, krúžkoch, obecných úradoch)
- finančným príspevkom

Hogyan segíthetünk?

- A természetes előhelyek védelmével (a kiszáradás és a környezet szennyezésének megakadályozásával)
- A teknősök fészkének mezőgazdasági gépekkel történő megsemmisítésének a megakadályozásával
- Természetvédelmi programokon való aktív részvétellel (előfordulásuk feltérképezésével, fészkük védelmezésével)
- Felnőtt egyedek, ill. teknős fiókák észrevételének jelentésével
- Tájékoztatással (iskolákban, szakkörökben, községi hivatalokban)
- Anyagi hozzájárulással

Hrozby Fenyegetések

Ničenie prirodzených biotopov
A természetes élőhelyek pusztítása

Predačný tlak
Predáció

Mortalita na cestách
Mortalitás az utakon

Ničenie znášok poľnohospodárskymi strojmi
A fészkek mezőgazdasági gépekkel történő megsemmisítése

Parazitácia pijavicou (*Placobdella*)
Teknőspióca jelenléte (*Placobdella*)

Vysúšanie mokraďového ekosystému
A mocsaras területek kiszáradása

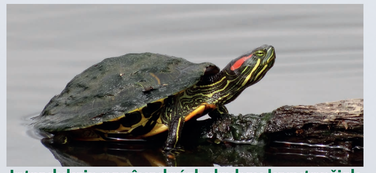

Introdukcia nepôvodných druhov korytnačiek
Idegenhonos teknősfajok elterjedése

Ničenie znášok a mláďat vymŕzaním a prehriatím
Fészkek megsemmisülése kifagyás és túlmelegedés által

Korytnačka močiarna a jej miznúci raj

Korytnačka močiarna *(Emys orbicularis)* je jediný pôvodný druh korytnačky na Slovensku. Je klasifikovaná ako kriticky ohrozený druh a v malých počtoch obýva dve izolované oblasti nášho územia - Východoslovenskú nížinu a Podunajskú rovinu.
Korytnačka vyžaduje pre svoju existenciu stojaté alebo mierne tečúce vody s bahnitým dnom. Ideálnym biotopom sú bohato zarastené mŕtve ramená v blízkosti veľkých riek. Vo svojom prostredí potrebuje tiež otvorené piesočnaté plochy s nízkou vegetáciou na kladenie vajec.

Annak ellenére, hogy a mocsári teknős Szlovákia egyetlen teknősfaja, kritikusan veszélyeztetett fajnak minősül, és mára már csak két egymástól elszigetelt területen fordul elő – a Kelet-szlovákiai-alföldön és a Duna menti alföldön.
Elsősorban síkvidéken fordul elő; iszapos, vízinövényzettel benőtt, lassú folyású vizekben, vagy tavakban. Élőhelyének közelében nyílt, alacsony növényzettel benőtt, homokos területeket is igényel a fészekrakás számára.

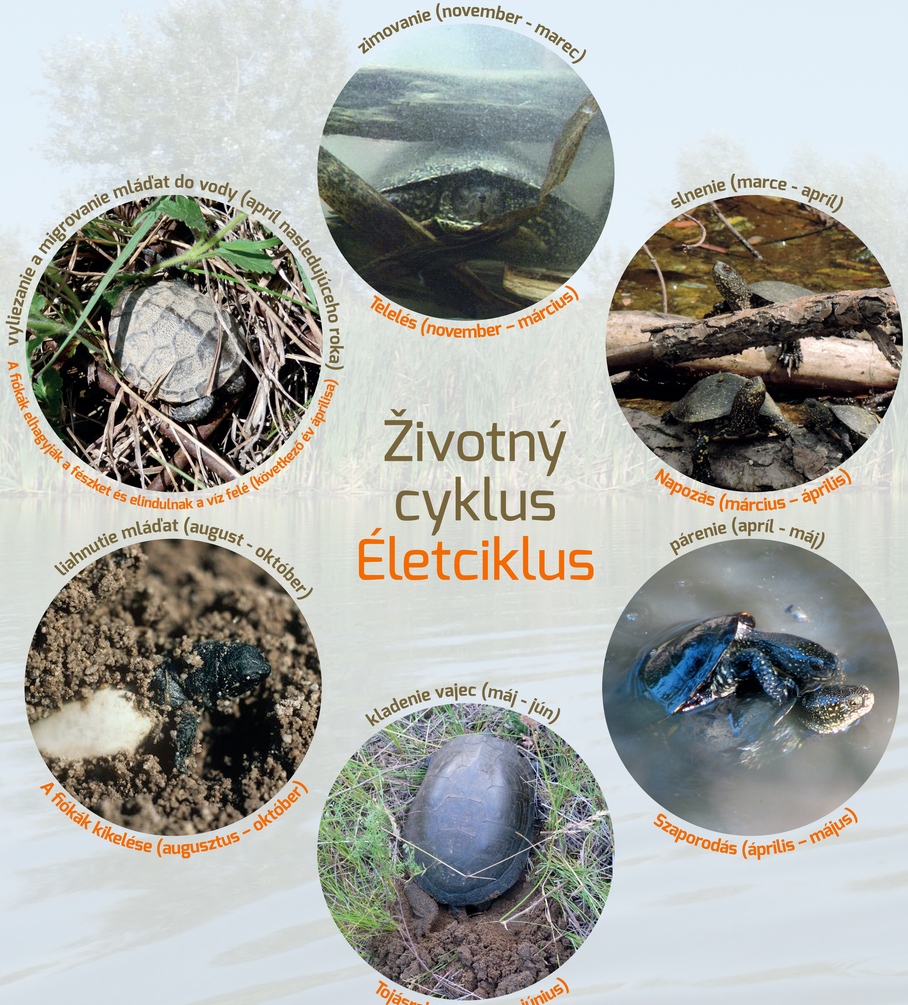

Životný cyklus
Életciklus

Fauna Carpatica
Nadácia EPH

Informačná tabuľa vznikla vďaka finančnej podpore Nadácie EPH. Výskumné a ochranárske aktivity boli zastrešené projektmi VEGA 2/0077/17 a VVGS-pf-2017-282. Ďalšie informácie získate na www.faunacarpatica.sk

A mocsári teknős és eltűnőben lévő birodalma

NPR Tajba je najvýznamnejšou reprodukčnou lokalitou na východe Slovenska pri obci Streda nad Bodrogom. Predstavuje ju mŕtve rameno Bodrogu, pozostatok v minulosti inak rozsiahleho močiarneho ekosystému Medzibodrožia.

A legjelentősebb reprodukcióra képes populáció Bodrogszerdahely község közelében, a Tajba Nemzeti Természeti Rezervátumban található. A Tajba a Bodrog folyó egyik holtága, amely mára már csak maradványa Bodrogköz múltbeli gazdag mocsári ökoszisztémájának.

Pancier korytnačiek je tvorený dvomi hlavnými časťami odborne nazývanými karapax a plastrón. Pohlavie je možne rozlíšiť na základe zakrivenia plastrónu, ktorý je u samcov zakrivený dovnútra (A.), zatiaľ čo u samíc je rovný alebo vypuklý (B.). Samce majú tiež širšiu bázu chvosta a tmavo-hnedú farbu očnej dúhovky, ktorá je u samíc žltého sfarbenia.

A teknősök páncélja két fő részből tevődik össze, tudományos néven ezek a karapax és a plastron. A hímek plastronja homorú, míg a nőstényeké lapos vagy domború. Továbbá a hímek szélesebb faroktővel rendelkeznek, szemük szivárványhártyája pedig sötétbarna. A nőstények szivárványhártyája sárga színű.

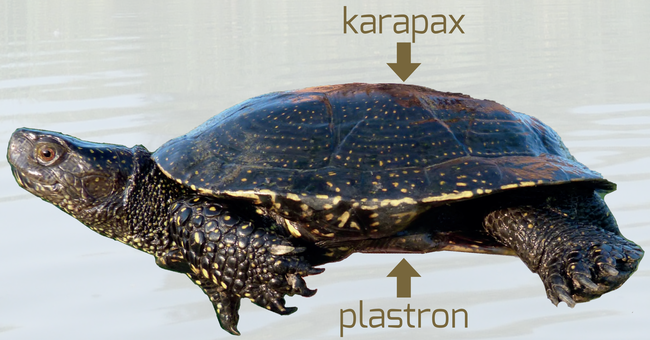

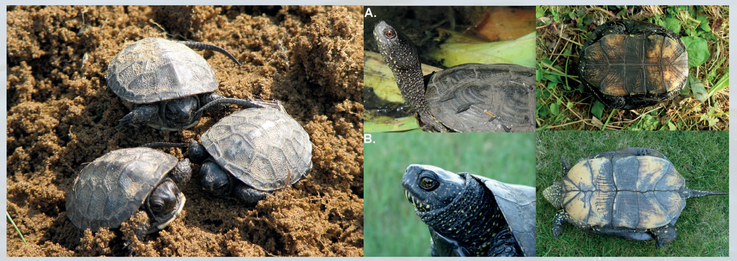

Ako môžeme pomôcť?

- ochranou biotopov (zabránenie vysušovaniu, zavážaniu a znečisťovaniu lokalít)
- zabráneniu ničenia znášok poľnohospodárskou činnosťou
- aktívnou účasťou na záchranných programoch (mapovanie výskytu, ochrana znášok)
- hlásenie nálezov dospelých korytnačiek a migrujúcich mláďat
- osvetovou činnosťou (v školách, krúžkoch, obecných úradoch)
- finančným príspevkom

Hogyan segíthetünk?

- A természetes előhelyek védelmével (a kiszáradás és a környezet szennyezésének megakadályozásával)
- A teknősök fészkének mezőgazdasági gépekkel történő megsemmisítésének a megakadályozásával
- Természetvédelmi programokon való aktív részvétellel (előfordulásuk feltérképezésével, fészkük védelmezésével)
- Felnőtt egyedek, ill. teknős fiókák észrevételének jelentésével
- Tájékoztatással (iskolákban, szakkörökben, községi hivatalokban)
- Anyagi hozzájárulással

Hrozby Fenyegetések

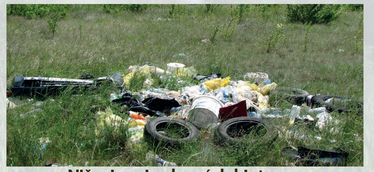

Ničenie prirodzených biotopov
A természetes élőhelyek pusztítása

Predačný tlak
Predáció

Mortalita na cestách
Mortalitás az utakon

Ničenie znášok poľnohospodárskymi strojmi
A fészkek mezőgazdasági gépekkel történő megsemmisítése

Parazitácia pijavicou (*Placobdella*)
Teknőspióca jelenléte *(Placobdella)*

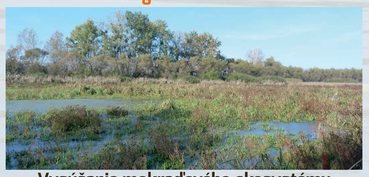

Vysúšanie mokraďového ekosystému
A mocsaras területek kiszáradása

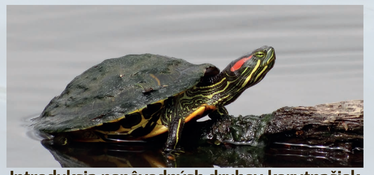

Introdukcia nepôvodných druhov korytnačiek
Idegenhonos teknősfajok elterjedése

Ničenie znášok a mláďat vymŕzaním a prehriatím
Fészkek megsemmisülése kifagyás és túlmelegedés által